

EFTA-STOFNANIR

FASTANEFND EFTA-RÍKJANNA

ÁKVÖRDUN EVRÓPUÞINGSINS OG RÁÐSINS (ESB) 2017/864d

2020/EES/5/01

frá 17. maí 2017

um Evrópuár menningararfsins (2018) (*)

EVROÞUNGID OG RAD EVROÞUSAMBANDSINS HABA,

með hliðsjón af sáttmálanum um starfshætti Evrópusambandsins, einkum 167. gr.,

með hliðsjón af tillögu framkvæmdastjórnar Evrópusambandsins,

eftir að hafa lagt drög að lagagerð fyrir þjóðþingin,

með hliðsjón af álitni svæðanefndarinnar ⁽¹⁾,

í samræmi við almenna lagasetningar meðferð ⁽²⁾,

og að teknu tilliti til eftirfarandi:

- 1) Þær hugsjónir, meginreglur og gildi sem eru greptar í menningararfleifð Evrópu mynda sameiginlegan grunn minninga, skilnings, samsemdar, skoðanaskipta, samheldni og sköpunargáfu fyrir Evrópu. Menningararfleifð gegnir mikilvægu hlutverki í Evrópu og í formálsorðum sáttmálans um Evrópusambandið er því lýst yfir að arfleifð Evrópu á sviði menningar, trúarbragða og mannhbyggjustefnu hafi veitt undirritunaraðilunum innblástur.
- 2) Í 3. mgr. 3. gr. sáttmálans um Evrópusambandið er því lýst yfir að Sambandið skuli virða þann auð sem er fólgin í margbreytileika menningar og tungumála og sjá til þess að staðinn sé vörður um menningararfleifð Evrópu og henni gert hátt undir höfði.
- 3) Samkvæmt 167. gr. sáttmálans um starfshætti Evrópusambandsins er Sambandinu falið að stuðla að því að menning aðildarríkjanna blómstri, jafnframt því að virða margbreytileika hennar eftir löndum og svæðum og halda á lofti sameiginlegri menningararfleifð. Aðgerðir Sambandsins skulu miða að því að yta undir samstarf milli aðildarríkjanna og, ef nauðsyn krefur, styðja og auka við aðgerðir þeirra, m.a. að því er varðar að auka þekkingu á menningu og sögu þjóða Evrópu og efla miðlun hennar og að varðveita og standa vörð um mikilvæga menningararfleifð Evrópu.
- 4) Eins og lögð er áhersla á í orðsendingu framkvæmdastjórnarinnar frá 22. júlí 2014 sem ber heitið „Fram til samþættrar stefnu á sviði menningararfleifðar fyrir Evrópu“ er litið á menningararfleifð sem sameiginlega auðlind og gæði í almannabágu sem varðveitt er í þágu komandi kynslóða. Því bera allir hagsmunaaðilar sameiginlega ábyrgð á að gæta menningararfleifðarinnar.
- 5) Menningararfleifð hefur mikið gildi fyrir evrópskt samfélag í menningarlegu, umhverfislegu, félagslegu og efna-hagslegu tilliti. Af þeim sökum er sjálfbær stjórnun hennar stefnumótandi valkostur fyrir 21. öldina eins og ráðið lagði áherslu á í ályktunum sínum frá 21. maí 2014 ⁽³⁾. Framlag menningararfleifðar með tilliti til verðmætasköpunar, færni og starfa og lífsgæða er vanmetið.

(*) Þessi ESB-gerð birtist í Stjtfð. ESB L 131, 20.5.2017, bls. 1. Hennar var getið í ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 170/2018 frá 6. júlí 2018 um breytingu á bókun 31 við EES-samninginn, um samvinnu á sérstökum sviðum utan marka fjórþætta frelsisins (bíður birtingar).

⁽¹⁾ Stjtfð. ESB C 88, 21.3.2017, bls. 7.

⁽²⁾ Afstaða Evrópuþingsins frá 27. apríl 2017 (hefur enn ekki verið birt í Stjórnartíðindunum) og ákvörðun ráðsins frá 11. maí 2017.

⁽³⁾ Ályktanir ráðsins frá 21. maí 2014 um menningararfleifð sem þýðingarmikla auðlind fyrir sjálfbæra Evrópu (Stjtfð. ESB C 183, 14.6.2014, bls. 36).

- 6) Menningararfleifð er afgerandi þáttur í áætlun Evrópusambandsins í menningarmálum ⁽¹⁾ og stuðlar að því að ná markmiðum hennar, sem eru að efla menningarlega fjölbreytni og þvermenningarlega umræðu, að efla menningu sem hvata að skapandi starfi og að efla menningu sem ómissandi þátt í alþjóðasamskiptum Sambandsins. Sömuleiðis er hún eitt af fjórum forgangsattriðum Evrópusamstarfs á sviði menningarmála fyrir tímabilið 2015–2018, eins og fram kemur í núgildandi vinnuáætlun á sviði menningarmála, sem samþykkt var af ráðinu og fulltrúum ríkisstjórna aðildarríkjanna, sem komu saman á vegum ráðsins 25. nóvember 2014 ⁽²⁾.
- 7) Í ályktunum sínum frá 21. maí 2014 lýsti ráðið því yfir að menningararfleifð nái yfir breitt svið gæða sem eru arfur fortíðar í öllum myndum og allri ásýnd — efnisleg, óefnisleg og stafræn (stafræn frá upphafi og færð á stafrænt form), þ.m.t. minnisvarðar, staðir, landslag, færni, siðvenjur, þekking og birtingarmyndir sköpunargáfu mannsins, sem og safneignir sem eru varðveittar og í umsjá opinberra aðila og einkaaðila á borð við söfn, bókasöfn og skjalasöfn. Menningararfleifð nær einnig yfir kvikmyndaarfinn.
- 8) Menningararfleifð hefur mótast í aldanna rás í samspili menningarlegra tjáningarforma hinna ýmsu menningarsamfélaga sem byggt hafa Evrópu. Evrópuár menningararfsins mun stuðla að því að efla og auka skilning á mikilvægi þess að vernda og halda fram fjölbreytileika menningarlegra tjáningarforma. Ein leið til að ná slíkum skilningi væri með námsáætlunum og áætlunum um að auka vitund almennings í samræmi við skuldbindingarnar sem settar eru fram í samningi Menningarmálastofnunar Sameinuðu þjóðanna frá 2005 um að vernda og styðja við fjölbreytileg menningarleg tjáningarform, sem Sambandið og aðildarríkin eru aðilar að.
- 9) Í samræmi við 30. gr. samnings Sameinuðu þjóðanna um réttindi fatlaðs fólks, sem Sambandið og flest aðildarríkin eru aðilar að, viðurkenna samningsaðilar rétt fatlaðs fólks til þess að taka þátt, til jafns við aðra, í menningarlífi og skulu gera allar viðeigandi ráðstafanir til að tryggja að fatlað fólk hafi m.a. aðgang að stöðum þar sem flutningur menningar-efnis eða þjónusta á sviði menningar fer fram, t.d. leikhúsum, söfnum, kvikmyndahúsum, bókasöfnum og ferðamanna-stöðum og hafi, eftir því sem við verður komið, aðgang að minnisvörðum og stöðum sem eru mikilvægir í þjóðmenningarlegu tilliti.
- 10) Evrópuverðlaunin fyrir borgir með gott aðgengi hafa sýnt að það er bæði gerlegt og góð venja að gera menningararfleifð borga aðgengilega fótluðu fólki, eldra fólki og þeim sem búa við skerta hreyfingu eða aðra tímabundna skerðingu, með þeim hætti að eðli hennar og gildi séu virt.
- 11) Menningararfleifð gegnir mikilvægu hlutverki fyrir samheldni samfélagsins á tíma þegar menningarleg fjölbreytni vex í samfélögum Evrópu. Staðir sem hafa fengið menningarminjamerki Evrópu hafa sterka áherslu á Evrópuþáttinn, þar sem þeir hafa verið valdir vegna þess hlutverks sem þeir gegna í sögu Evrópu. Þessir staðir, ásamt menningarhöfuðborgum Evrópu, styrkja þá tilfinningu að tilheyra sameiginlegu evrópsku svæði. Því ætti að leita leiða til þeir og Evrópuár menningararfsins geti komið hvert öðru til fyllingar. Ný þátttökumiðuð og þvermenningarleg nálgun við menningararfsstefnur og framtaksverkefni á sviði menntunar, sem veita öllum birtingarmyndum menningararfleifðar jafnan virðingarsess, hefur möguleika til að efla traust, gagnkvæma viðurkenningu og félagslega samheldni, eins og alþjóðleg samvinna innan vébanda Evrópuráðsins hefur einnig leitt í ljós.
- 12) Hlutverk menningararfleifðar er einnig viðurkennt í áætlun Sameinuðu þjóðanna um sjálfbæra þróun til ársins 2030 (hér á eftir nefnd „Áætlun 2030“), sem viðurkennir að heimsborgararéttur, menningarleg fjölbreytni og þvermenningarleg umræða séu allhliða meginreglur sjálfbærrar þróunar. Í Áætlun 2030 er viðurkennt að allir menningarhópar og menningarheimar geti lagt sinn kerf til sjálfbærrar þróunar og gegni mikilvægu hlutverki í að ýta undir hana. Menning er nefnd sérstaklega í nokkrum af heimsmarkmiðunum um sjálfbæra þróun í Áætlun 2030, einkum 11. markmiði (borgir-arfleifð), sem og 4. markmiði (menntun) og, í tengslum við ferðamál, 8. markmiði (sjálfbær hagvöxtur) og 12. markmiði (neyslumynstur).
- 13) Aukin viðurkenning á alþjóðavettvangi á nauðsyn þess að gera fólk og mannleg gildi að kjarnanum í vikkunum og þverfaglegu menningararfshugtaki rennir stöðum undir nauðsyn þess að stuðla að víðtækari aðgangi að menningararfleifð, m.a. í ljósi jákvæðra áhrifa hennar á lífsgæði. Ná má þessum víðtækari aðgangi með því að beina sjónum að mismunandi markhópum og með því að auka aðgengi að stöðum, byggingum, vörum og þjónustu, með hliðsjón af sérþörfum og afleiðingum lýðfræðilegra breytinga.

⁽¹⁾ Ályktun ráðsins frá 16. nóvember 2007 um áætlun Evrópusambandsins í menningarmálum (Stjtið. ESB C 287, 29.11.2007, bls. 1).

⁽²⁾ Ályktanir ráðsins og fulltrúa ríkisstjórna aðildarríkjanna, sem komu saman á vegum ráðsins, um vinnuáætlun á sviði menningarmála (2015–2018) (Stjtið. ESB C 463, 23.12.2014, bls. 4).

- 14) Stefnur varðandi viðhald, enduruppbyggingu, varðveislu, endurnotkun, aðgengileika og kynningu á menningararfleifð og tengda þjónustu eru einkum á ábyrgð lands-, svæðis- eða staðaryfirvalda. Samt sem áður hefur menningararfleifð ótvíræða evrópska vídd, sem ekki aðeins er fjallað um í stefnu í menningarmálum heldur einnig í öðrum stefnum Sambandsins, s.s. á sviði menntunar, landbúnaðar og dreifbýlisþróunar, svæðapróunar, félagslegrar samheldni, siglingamála, umhverfismála, ferðamála, stafrænu áætlunarinnar, rannsókna og nýsköpunar og fjarskipta.
- 15) Árið 2018 hefur táknrænt og sögulegt mikilvægi fyrir Evrópu og menningararfleifð hennar, þar sem á því ári er minnst fjölda mikilvægra atburða, s.s. þess að 100 ár eru frá lokum fyrri heimsstyrjaldar og því að nokkur aðildarríki fengu sjálfstæði, ásamt því að 400 ár eru frá upphafi þrjátíu ára stríðsins. Evrópuár menningararfsins getur þess vegna veitt tækifæri til þess að skilja nútímann betur í krafti dýpri og sameiginlegs skilnings á fortíðinni.
- 16) Til þess að leysa til fulls úr læðingi möguleika menningararfleifðar fyrir samfélög og hagkerfi í Evrópu þarf skilvirka þátttökumiðaða (þ.e. fjölgsmuna- og á mörgum stigum) stjórnunarhætti og aukið samstarf þvert á geira til að standa vörð um menningararfleifðina, gera henni hátt undir höfði og stjórna henni, eins og ráðið lýsti yfir í ályktunum sínum frá 25. nóvember 2014 ⁽¹⁾. Slíkir stjórnunarhættir og samstarf eru með aðkomu allra hagsmunaaðila, þ.m.t. opinberra yfirvalda, menningararfsgeirans, einkaaðila og borgaralegra samtaka, s.s. frjálsra félagasamtaka og skipulagsheilda á sviði sjálfbodastarfs.
- 17) Auk þess hvatti ráðið framkvæmdastjórnina, í ályktunum sínum frá 25. nóvember 2014, til að íhuga að leggja fram tillögu um Evrópuár menningararfsins.
- 18) Í samþykkt sinni frá 8. september 2015 mæltist Evrópuþingið til þess að tilnefnt yrði Evrópuár menningararfsins, helst árið 2018.
- 19) Í álit sínu frá 16. apríl 2015 ⁽²⁾ fagnaði svæðanefndin hvatningu ráðsins um að íhugað yrði að halda Evrópuár menningararfsins og lagði áherslu á að það myndi stuðla að því að sameiginlegum markmiðum yrði náð í samevrópsku samhengi.
- 20) Tilnefning Evrópuárs menningararfsins er áhrifarík leið til að auka almenningsvitund, miðla upplýsingum um góðar starfsvenjur, ýta undir stefnumótandi umræðu, rannsóknir og nýsköpun og bæta söfnun og greiningu á eiginlegum vísbendingum og meginlegum gögnum, m.a. tölfræðilegum upplýsingum, um félagsleg og efnahagsleg áhrif menningararfleifðar. Með því að skapa umhverfi sem stuðlar að þessum markmiðum samtímis á vettvangi Sambandsins og á lands-, svæðis- og staðarvísu má ná fram meiri samlegðaráhrifum og betri nýtingu úrræða. Að því er þetta varðar ætti framkvæmdastjórnin að veita Evrópuþinginu, ráðinu og aðildarríkjunum, svæðanefndinni, ásamt aðilum og samtökum sem starfa á sviði menningararfleifðar á vettvangi Sambandsins, tímanlega upplýsingar og eiga náð samstarf með þeim. Til þess að tryggja að aðgerðir sem eru þróaðar fyrir Evrópuár menningararfsins hafi evrópska vídd eru aðildarríkin einnig hvött til samstarfs sín í milli.
- 21) Menningararfleifð er einnig aðgerðasvið í nokkrum áætlunum á sviði samskipta við önnur ríki, einkum, en ekki einvörðungu, í Austurlöndum nær. Með því að leggja áherslu á gildi menningararfleifðar er einnig brugðist við vísitandi eyðileggingu menningarverðmæta á áttasvæðum, eins og æðsti fulltrúi Sambandsins í utanríkis- og öryggismálum og framkvæmdastjórnin bentu á í sameiginlegri orðsendingu frá 8. júní 2016 með heitinu „Fram til stefnuáætlunar ESB um alþjóðleg samskipti á sviði menningarmála“. Mikilvægt er að tryggja að Evrópuár menningararfsins og öll fram-taksverkefni á sviði samskipta við önnur ríki, sem eru þróuð innan viðeigandi ramma, komi hvert öðru til fyllingar. Aðgerðir til að vernda og efla menningararfleifð, samkvæmt viðeigandi gerningum um samskipti við önnur ríki, ættu m.a. að endurspeglar gagnkvæma hagsmuni í tengslum við það að skiptast á reynslu og gildum við þriðju lönd. Evrópuár menningararfsins ætti að stuðla að gagnkvæmri þekkingu á, virðingu fyrir og skilningi á viðkomandi menningarheimi.
- 22) Umsóknarlönd og möguleg umsóknarlönd ættu að eiga náð samstarf um aðgerðir á vettvangi Evrópuárs menningararfsins. Einnig ætti að leita eftir þátttöku landa, sem falla undir evrópsku nágrannastefnuna, og annarra samstarfslanda eftir því sem við á. Hægt er að stefna að slíkri þátttöku innan viðeigandi ramma fyrir samvinnu og skoðanaskipti, einkum í tengslum við skoðanaskipti borgaralegs samfélags milli Sambandsins og þeirra landa.

(1) Ályktanir ráðsins um þátttökumiðaða stjórnunarhætti á sviði menningararfleifðar (Stjtið. ESB C 463, 23.12.2014, bls. 1).

(2) Álit svæðanefndarinnar — Fram til samþættrar stefnu á sviði menningararfleifðar fyrir Evrópu (Stjtið. ESB C 195, 12.6.2015, bls. 22).

- 23) Það að standa vörð um menningararfleifðina, varðveita hana og gera henni hátt undir höfði fellur undir markmið áætlana Sambandsins sem fyrir eru. Þess vegna er hægt að framkvæma Evrópuár menningararfsins með því að nota þessar áætlanir í samræmi við gildandi ákvæði þeirra og ákveða forgangsröð fjármögnunar, árlega eða til margra ára. Áætlanir og stefnur á sviðum á borð við menningu, menntun, landbúnað og dreifbýlisþróun, svæðaþróun, félagslega samheldni, siglingamál, umhverfismál, ferðamál, áætlunina um stafrænan innri markað, rannsóknir og nýsköpun og fjarskipti stuðla með beinum og óbeinum hætti að því að vernda menningararfleifð Evrópu, gera henni hátt undir höfði, endurnota hana með nýstárlegum hætti og kynna hana og þær geta stutt við Evrópuár menningararfsins í samræmi við lagamma þeirra hverra um sig. Íhuga má framlög einstakra aðildarríkja til viðbótar við sameiginlega fjármögnun á vettvangi Sambandsins, m.a. með hjálp sveigjanlegs fjármögnunarfyrirkomulags á borð við samstarfsverkefni opinberra aðila og einkaaðila eða hópfiármögnun, til þess að styðja við markmið Evrópuárs menningararfsins.
- 24) Vernda ætti fjárhagslega hagsmuni Sambandsins með viðeigandi ráðstöfunum meðan á öllu útgjaldatímabilinu stendur, þ.m.t. með því að koma í veg fyrir, koma upp um og rannsaka misfellur, endurheimta fjármuni sem hafa glatast, verið ranglega greiddir eða notaðir á rangan hátt og, eftir því sem við á, með stjórnsýslulegum og fjárhagslegum viðurlögum.
- 25) Í þessari ákvörðun er mælt fyrir um fjárhagsramma sem gildir meðan Evrópuár menningararfsins varir og er helsta viðmiðunarfjárhæð, í skilningi 17. liðar samstarfssamningsins frá 2. desember 2013 milli stofnana Evrópuþingsins, ráðsins og framkvæmdastjórnarinnar um aga í stjórn fjármála, samstarf við fjárlagagerð og trausta fjármálastjórnun ⁽¹⁾, fyrir Evrópuþingið og ráðið við árlega fjárlagagerð.
- 26) Þar eð aðildarríkin geta ekki fyllilega náð markmiðum þessarar ákvörðunar, þ.e. að hvetja til þess að menningararfleifð Evrópu sé miðlað og hún metin að verðleikum, að efla vitund um sameiginlega sögu og gildi og að styrkja þá tilfinningu að tilheyra sameiginlegu evrópsku svæði, vegna þess að til þess þarf upplýsingaskipti milli landa og útbreiðslu góðra starfsvenja um allt Sambandið, og þeim verður betur náð á vettvangi Sambandsins, er Sambandinu heimilt að samþykkja ráðstafanir í samræmi við nálægðarregluna eins og kveðið er á um í 5. gr. sáttmálans um Evrópusambandið. Í samræmi við meðalhöfsregluna, eins og hún er sett fram í þeirri grein, er ekki gengið lengra en nauðsyn krefur í þessari ákvörðun til að ná þessum markmiðum.

SAMÞYKKT ÁKVÖRDUN ÞESSA:

1. gr.

Efni

1. Árið 2018 skal vera „Evrópuár menningararfsins“ (hér á eftir nefnt „Evrópuárið“).
2. Tilgangur Evrópuársins skal vera að hvetja til þess að menningararfleifð Evrópu sé miðlað og hún metin að verðleikum sem sameiginleg auðlind, að efla vitund um sameiginlega sögu og gildi og að styrkja þá tilfinningu að tilheyra sameiginlegu evrópsku svæði.

2. gr.

Markmið

1. Almenn markmið Evrópuársins skulu vera að hvetja og styðja viðleitni Sambandsins, aðildarríkjanna og svæðis- og staðaryfirvalda, í samvinnu við menningararfsgeirann og borgarlegt samfélag á breiðari grundvelli, til að vernda menningararfleifð Evrópu, standa vörð um hana, endurnota, gera henni hátt undir höfði, viðhalda verðgildi hennar og kynna hana. Evrópuárið skal einkum:
 - a) stuðla að því að ýta undir hlutverk menningararfleifðar Evrópu sem lykilþáttar í menningarlegri fjölbreytni og þvermenningarlegri umræðu. Jafnframt því að virða að fullu valdheimildir aðildarríkjanna skal það varpa ljósi á bestu leiðir til að tryggja að menningararfleifð Evrópu sé varðveitt og að staðinn sé vörður um hana og að breiðari og fjölbreyttari hópur fái notið hennar, m.a. með ráðstöfunum til að þróa markhópa og fræða þá um arfleifðina, og stuðla þannig að félagslegri aðild og aðlögun,

⁽¹⁾ Stjtið. ESB C 373, 20.12.2013, bls. 1.

b) efla framlag menningararfleifðar Evrópu til samfélagsins og hagkerfisins, í krafti beinna og óbeinna efnahagslegra möguleika hennar, sem ná yfir getu til að renna stoðum undir menningargeirann og skapandi greinar, þ.m.t. lítil og meðalstór fyrirtæki, og að örva sköpun og nýsköpun, stuðla að sjálfbærri þróun og ferðamennsku, efla félagslega samheldni og skapa atvinnu til lengri tíma,

c) stuðla að því að halda fram menningararfleifð sem mikilvægum þætti í samskiptum milli Sambandsins og þriðju landa með því að byggja á áhuga og þörfum samstarfslanda og sérfræðipækkingu Evrópu á sviði menningararfleifðar.

2. Sértek markmið Evrópuársins eru:

a) að hvetja til nálgunar varðandi menningararfleifð sem setur fólk í forgrunn, er fyrir alla, framsýn, samþættari, sjálfbær og liggur þvert á geira,

b) að ýta undir nýstárleg líkön fyrir þátttökumiðaða stjórnunarhætti og stjórnun menningararfleifðar með aðkomu allra hagsmunaaðila, þ.m.t. opinberra yfirvalda, menningararfsgeirans, einkaaðila og borgaralegra samtaka,

c) stuðla að umræðu, rannsóknnum og gagnkvæmri miðlun góðra starfsvenja um gæði í varðveislu og hvernig standa má vörð um menningararfleifðina, endurnota hana með nýstárlegum hætti og gera henni hátt undir höfði og um nútímainngrip í sögulegt umhverfi,

d) kynna lausnir sem gera menningararfleifð aðgengilega öllum, m.a. með stafrænum leiðum, og ryðja þannig félagslegum, menningarlegum og efnislegum hindrunum úr vegi, með tilliti til fólks með sérþarfir,

e) leggja áherslu á og efla jákvætt framlag menningararfleifðar til samfélagsins og hagkerfisins með rannsóknnum og nýsköpun, m.a. með því að styrkja heimildagrunn slíks framlags á vettvangi Sambandsins,

f) hvetja til samlegðaráhrifa milli stefna á sviði menningararfleifðar og umhverfismála með því að fella menningararfleifð inn í umhverfis-, byggingarlistar- og skipulagsstefnur og með því að stuðla að orkunýtni,

g) hvetja til svæðis- og staðbundinna þróunaráætlana sem nýta möguleika menningararfleifðar, m.a. með því að stuðla að sjálfbærri ferðaþjónustu,

h) styðja við þróun sérhæfðrar færni og bæta þekkingarstjórnun og yfirfærslu þekkingar innan menningararfsgeirans, með tilliti til afleiðinga stafvæðingarinnar,

i) stuðla að því að menningararfleifð verði uppspretta innblásturs fyrir sköpun og nýsköpun í samtímanum og leggja áherslu á möguleikann á frjóu og öflugra samspili milli menningararfsgeirans og annarra geira menningar og skapandi greina,

j) efla vitund um mikilvægi menningararfleifðar Evrópu með menntun og ævinámi, einkum með því að beina sjónum að börnum, ungmennum og eldra fólki, nærsamfélaginu og hópum sem erfitt er að ná til,

k) leggja áherslu á möguleika samvinnu á sviði menningararfleifðar til að þróa sterkari tengsl innan Sambandsins og við lönd utan þess og til að hvetja til þvermenningarlegrar umræðu, sátta í kjölfar átaka og að fyrirbyggja átök,

l) stuðla að rannsóknnum og nýsköpun í tengslum við menningararfleifð, greiða fyrir því að allir hagsmunaaðilar, einkum opinber yfirvöld og einkageirinn, taki upp og nýti niðurstöður rannsókna og auðvelda miðlun rannsóknarniðurstaðna til breiðari hópa,

m) hvetja til samlegðaráhrifa milli Sambandsins og aðildarríkjanna, einnig með því að efla framtaksverkefni um að koma í veg fyrir ólögleg viðskipti með menningarverðmæti og

n) leggja áherslu, á árinu 2018, á mikilvæga atburði sem hafa táknrænt mikilvægi fyrir sögu og menningararfleifð Evrópu.

*3. gr.***Inntak ráðstafana**

1. Þær ráðstafanir, sem gera skal til að ná markmiðunum, sem eru sett fram í 2. gr., skulu ná yfir eftirfarandi aðgerðir á vettvangi Sambandsins og á lands-, svæðis eða staðarvísu í tengslum við markmið Evrópuársins:
 - a) framtaksverkefni og viðburði til að stuðla að umræðu og efla vitund um mikilvægi og gildi menningararfleifðar og til að greiða fyrir þátttöku borgara og hagsmunaaðila,
 - b) upplýsingaherferðir, sýningar, fræðslu- og vitundarvakningarherferðir til þess að miðla gildum á borð við fjölbreytileika og þvermenningarlega umræðu með því að nota fordæmi úr auðgri menningararfleifð Evrópu og til þess að hvetja almenning til að leggja sitt af mörkum til verndar og stjórnunar menningararfleifðar og, almennt séð, til að ná markmiðum Evrópuársins,
 - c) miðlun reynslu og góðra starfsvenja af hálfu landsbundinna stjórnvalda, svæðisbundinna og staðbundinna yfirvalda og samtaka og miðlun upplýsinga um menningararfleifð, m.a. í gegnum Europeana-vettvanginn,
 - d) framkvæmd rannsókna og aðgerða á sviði rannsókna og nýsköpunar og miðlun niðurstaðna þeirra á Evrópu- eða landsvísu og
 - e) kynningu á verkefnum og netum sem tengjast Evrópuárinu, þ.m.t. í fjölmiðlum og á samfélagsmiðlum.
2. Framkvæmdastjórnin og aðildarríkin geta, á Sambands- eða landsvísu, eftir því sem við á, tiltekið aðrar aðgerðir en þær sem um getur í 1. mgr., að því tilskildu að þær stuðli að því að ná markmiðum Evrópuársins sem sett eru fram í 2. gr.
3. Stofnunum og aðilum Sambandsins, sem og aðildarríkjunum, á Sambands- eða landsvísu eftir því sem við á, er heimilt að vísa til Evrópuársins og nota kennimerki þess við kynningu á aðgerðum sem um getur í 1. og 2. mgr.

*4. gr.***Samræming á vettvangi aðildarríkja**

Skipulagning þátttöku í Evrópuárinu á landsvísu er á ábyrgð aðildarríkjanna. Aðildarríkin skulu tilnefna landsbundna samræmingaraðila í þeim tilgangi. Landsbundnu samræmingaraðilarnir skulu sjá um að samræma viðeigandi aðgerðir á landsvísu.

*5. gr.***Samræming á vettvangi Sambandsins**

1. Framkvæmdastjórnin skal kveðja landsbundnu samræmingaraðilana reglulega saman til fundar til þess að samræma starfsemi Evrópuársins. Fundirnir skulu einnig veita tækifæri til að skiptast á upplýsingum um framkvæmd Evrópuársins á landsvísu og á Sambandsvísu; fulltrúum Evrópuþingsins er heimilt að sitja þessa fundi sem áheyrnarfulltrúar.
2. Samræming Evrópuársins á vettvangi Sambandsins skal vera með þverlægri nálgun með það í huga að skapa samlegðaráhrif milli hinna ýmsu áætlana og framtaksverkefna Sambandsins sem fjármagna verkefni á sviði menningararfleifðar.
3. Framkvæmdastjórnin skal kveðja reglulega saman til fundar hagsmunaaðila og fulltrúa samtaka eða aðila sem starfa á sviði menningararfleifðar, m.a. fjölþjóðleg menningarnet sem fyrir eru og viðeigandi frjáls félagasamtök, ásamt æskulýðsamtökum, til að aðstoða við framkvæmd Evrópuársins á vettvangi Sambandsins.

*6. gr.***Alþjóðleg samvinna**

Framkvæmdastjórnin skal, að því er varðar Evrópuárið, efna til samstarfs við þar til bærar alþjóðastofnanir, einkum Evrópuráðið og Menningarmálastofnun Sameinuðu þjóðanna, en gæta þess að tryggja að þátttaka Sambandsins sé sýnileg.

*7. gr.***Verndun fjárhagslegra hagsmuna Sambandsins**

1. Framkvæmdastjórnin skal gera nauðsynlegar ráðstafanir til að tryggja vernd hagsmuna Sambandsins þegar gripið er til aðgerða, sem fjármagnaðar eru samkvæmt þessari ákvörðun, með því að beita aðgerðum til að fyrirbyggja svik, spillingu og hvers konar annað ólöglegt athæfi, með því að beita skilvirku eftirliti og ef í ljós koma misfellur, með því að endurheimta fjárhæðir sem hafa verið ranglega greiddar og, eftir því sem við á, með fjárhagslegum og stjórnáslulegum viðurlögum sem eru skilvirk, í réttu hlutfalli við brot og letjandi.
2. Framkvæmdastjórnin eða fulltrúar hennar og Endurskoðunarrétturinn skulu hafa heimild til að láta fara fram endurskoðun, á grundvelli skjala og vettvangseftirlits og -skoðana, hjá öllum styrkþegum, verktökum og undirverktökum sem hafa fengið fjárstyrk Sambandsins samkvæmt þessari ákvörðun.
3. Evrópuskrifstofan um aðgerðir gegn svikum getur hafið athuganir, þ.m.t. eftirlit og athuganir á vettvangi, í samræmi við ákvæði og verklagsreglur sem mælt er fyrir um í reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB, KBE) nr. 883/2013 ⁽¹⁾ og reglugerð ráðsins (KBE, EB) nr. 2185/96 ⁽²⁾, til að ganga úr skugga um hvort um svik, spillingu og annað ólöglegt athæfi hafi verið að ræða sem hefur áhrif á fjárhagslega hagsmuni Sambandsins í tengslum við styrksamning, styrkákvrðun eða samning sem er fjármagnaður samkvæmt þessari ákvörðun.
4. Með fyrirvara um 1., 2. og 3. mgr. skulu samstarfssamningar við þriðju lönd og alþjóðastofnanir, samningar, styrksamningar og styrkákvarðanir, sem leiðir af framkvæmd þessarar ákvörðunar, innihalda ákvæði sem veita framkvæmdastjórninni, Endurskoðunarréttinum og Evrópuskrifstofunni um aðgerðir gegn svikum skýra heimild til að framkvæma slíkar endurskoðanir og rannsóknir í samræmi við valdheimildir hvers þeirra um sig.

*8. gr.***Fjármögnun**

Sameiginleg fjármögnun á vettvangi Sambandsins á aðgerðum til framkvæmdar Evrópuárinu skal vera í samræmi við gildandi reglur um fyrirliggjandi áætlanir, s.s. áætlunina Skapandi Evrópa, og innan núverandi möguleika til forgangsröðunar, árlega eða til margra ára. Aðrar áætlanir og stefnur mega einnig, eftir því sem við á og innan ramma gildandi laga- og fjárhagsákvæða þeirra, styðja Evrópuárið.

*9. gr.***Fjárhagsáætlun**

Fjárhagsrammi vegna framkvæmdar þessarar ákvörðunar skal vera átta milljónir evra fyrir tímabilið frá 1. janúar 2017 til 31. desember 2018.

Árlegar fjárveitingar skulu háðar samþykki Evrópuþingsins og ráðsins og rúmast innan fjárhagsrammans til margra ára.

*10. gr.***Eftirlit og mat**

Framkvæmdastjórnin skal, eigi síðar en 31. desember 2019, leggja fyrir Evrópuþingið, ráðið, efnahags- og félagsmálanefndina og svæðanefndina skýrslu um framkvæmd, niðurstöður og heildarmat á þeim framtaksverkefnum sem kveðið er á um í þessari ákvörðun. Skýrslan skal innihalda hugmyndir að frekari sameiginlegri viðleitni á sviði menningararfleifðar.

⁽¹⁾ Reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB, KBE) nr. 883/2013 frá 11. september 2013 um rannsóknir Evrópuskrifstofunnar um aðgerðir gegn svikum (OLAF) og um niðurfellingu á reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (EB) nr. 1073/1999 og reglugerð ráðsins (KBE) nr. 1074/1999 (Stjútíð. ESB L 248, 18.9.2013, bls. 1).

⁽²⁾ Reglugerð ráðsins (KBE, EB) nr. 2185/96 frá 11. nóvember 1996 um vettvangseftirlit og athuganir sem framkvæmdastjórnin framkvæmir til þess að vernda fjárhagslega hagsmuni Evrópubandalaganna gegn svikum og öðrum brotum (Stjútíð. EB L 292, 15.11.1996, bls. 2).

11. gr.

Gildistaka

Ákvörðun þessi öðlast gildi á tuttugasta degi eftir að hún birtist í *Stjórnartíðindum Evrópusambandsins*.

Gjört í Strassborg 17. maí 2017.

Fyrir hönd Evrópuþingsins,

A. TAJANI

forseti.

Fyrir hönd ráðsins,

C. ABELA

forseti.

SAMEIGINLEG YFIRLÝSING EVRÓPUÞINGSINS OG RÁÐSINS

Í samræmi við 9. gr. ákvörðunarinnar er fjárhagsramminn vegna framkvæmdar Evrópuárs menningararfsins (2018) ákvarðaður 8 milljónir evra. Til þess að fjármagna undirbúning Evrópuárs menningararfsins verður einni milljón evra veitt af fyrirliggjandi fjármagni innan fjárlaga ársins 2017. Á fjárlögum ársins 2018 verða sjö milljónir evra settar til Evrópuárs menningararfsins og færðar á sérstakan fjárlagalið. Þar af koma þrjár milljónir evra af fjármagni sem fyrir liggur í áætluninni Skapandi Evrópa og fjórum milljónum evra verður endurúthlutað af öðru fyrirliggjandi fjármagni, án þess að nota fyrirliggjandi svigrúm (e. existing margins) og með fyrirvara um valdheimildir fjárveitingavaldsins.

YFIRLÝSING FRAMKVÆMDASTJÓRNARINNAR

Framkvæmdastjórnin tekur tillit til samkomulags þeirra aðila sem samábyrgir eru um löggjöfina um að ákvarða fjárhagsramma sem nemur átta milljónum evra í 9. gr. ákvörðunar Evrópuþingsins og ráðsins um Evrópuár menningararfsins. Framkvæmdastjórnin minnir á að það er á forræði fjárveitingavaldsins að heimila fjárhæð fjárveitinga í árlegum fjárlögum í samræmi við 314. gr. sáttmálans um starfshætti Evrópusambandsins.
